

MINISTERSTWO
ENERGII

AGH

NCBJ

Klast**ER**

Bilansowanie klastrów energii – obowiązek czy potrzeba?

mgr inż. Edmund Ciesielka

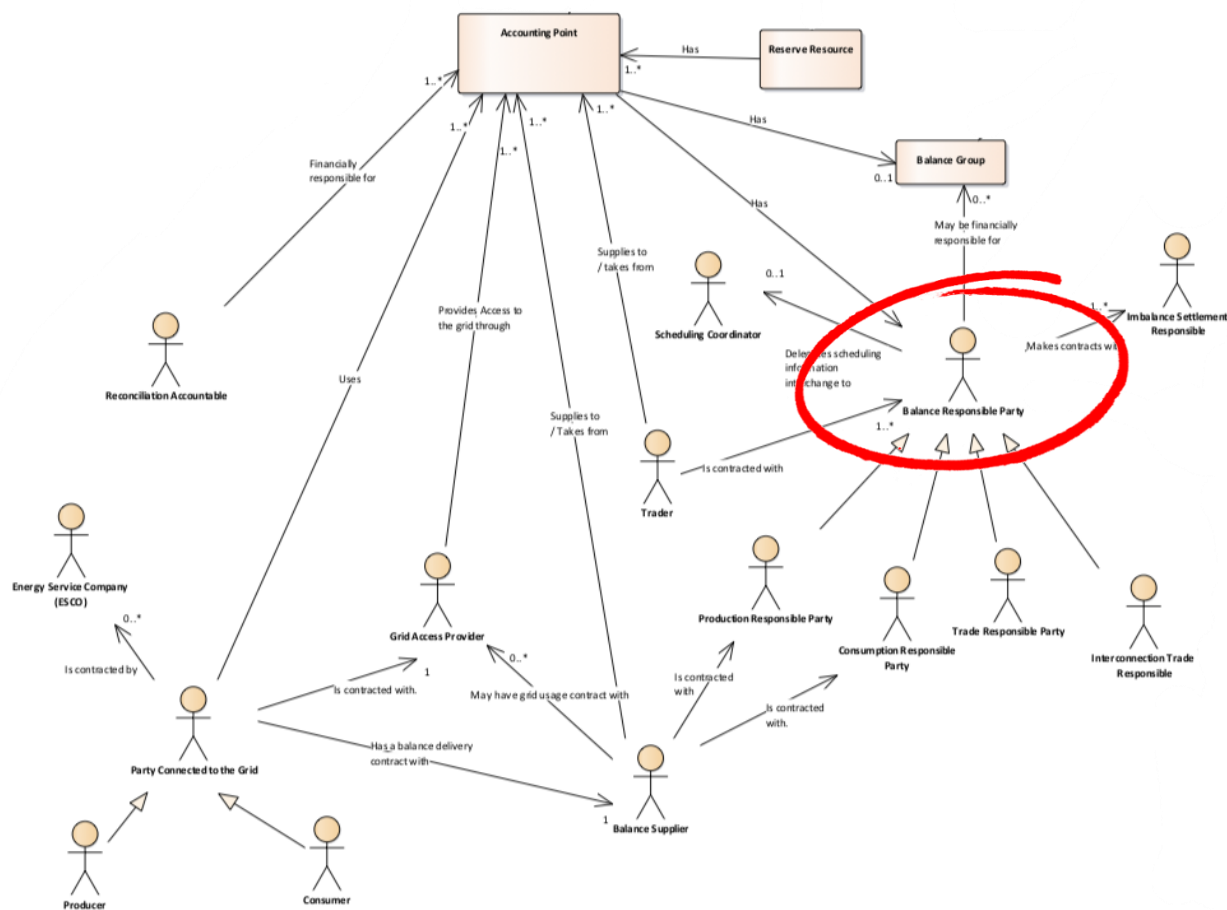
Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Kraków, 30.05.2019

Agenda

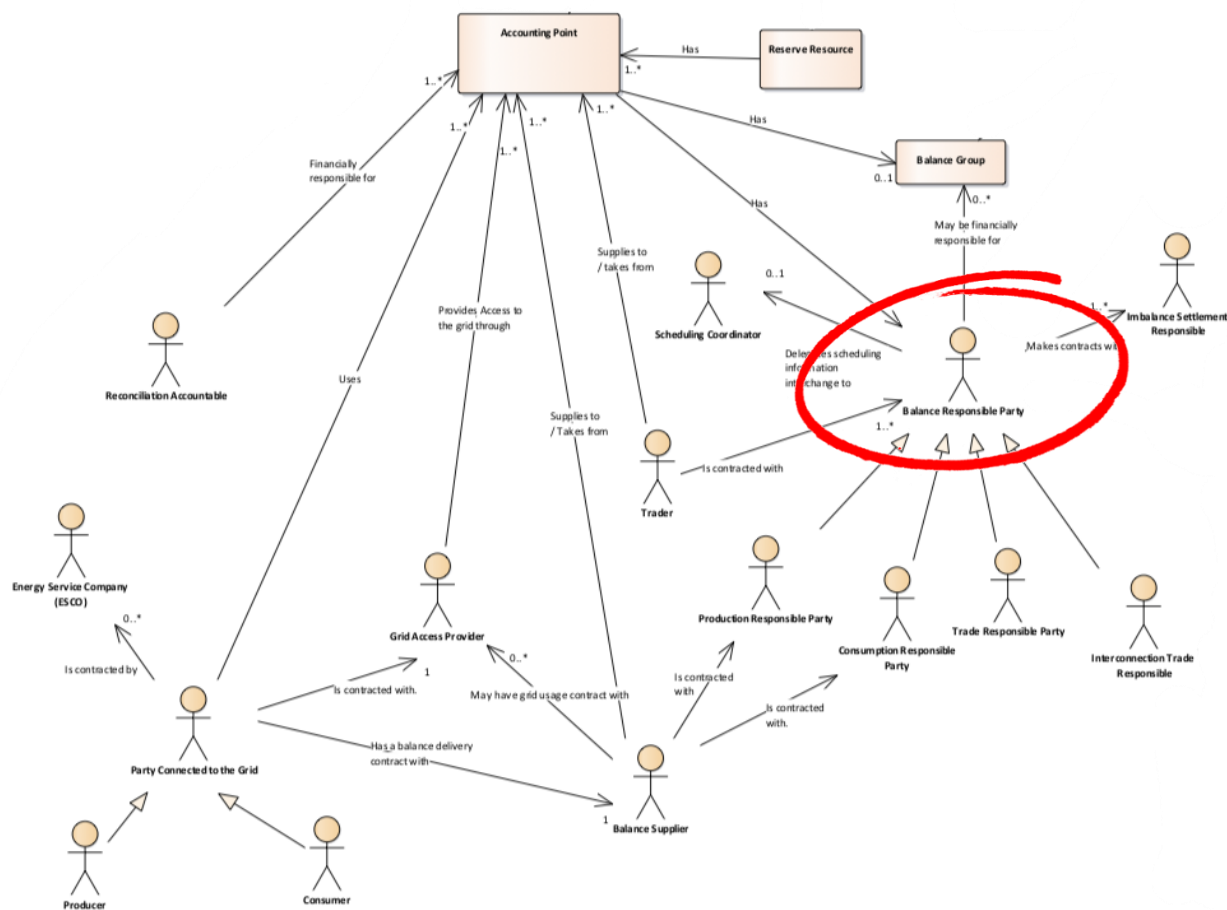
- » Bilansowanie na rynku energetycznym
- » Bilansowanie klastra
- » Modele bilansowania klastra
- » Net-metering a inwestycje w sieć
- » Zarządzanie bilansem dynamicznym

Bilansowanie na rynku elektroenergetycznym

» Bilansowanie jest funkcją jasno zdefiniowaną na rynku europejskim (Balance Responsible Party)

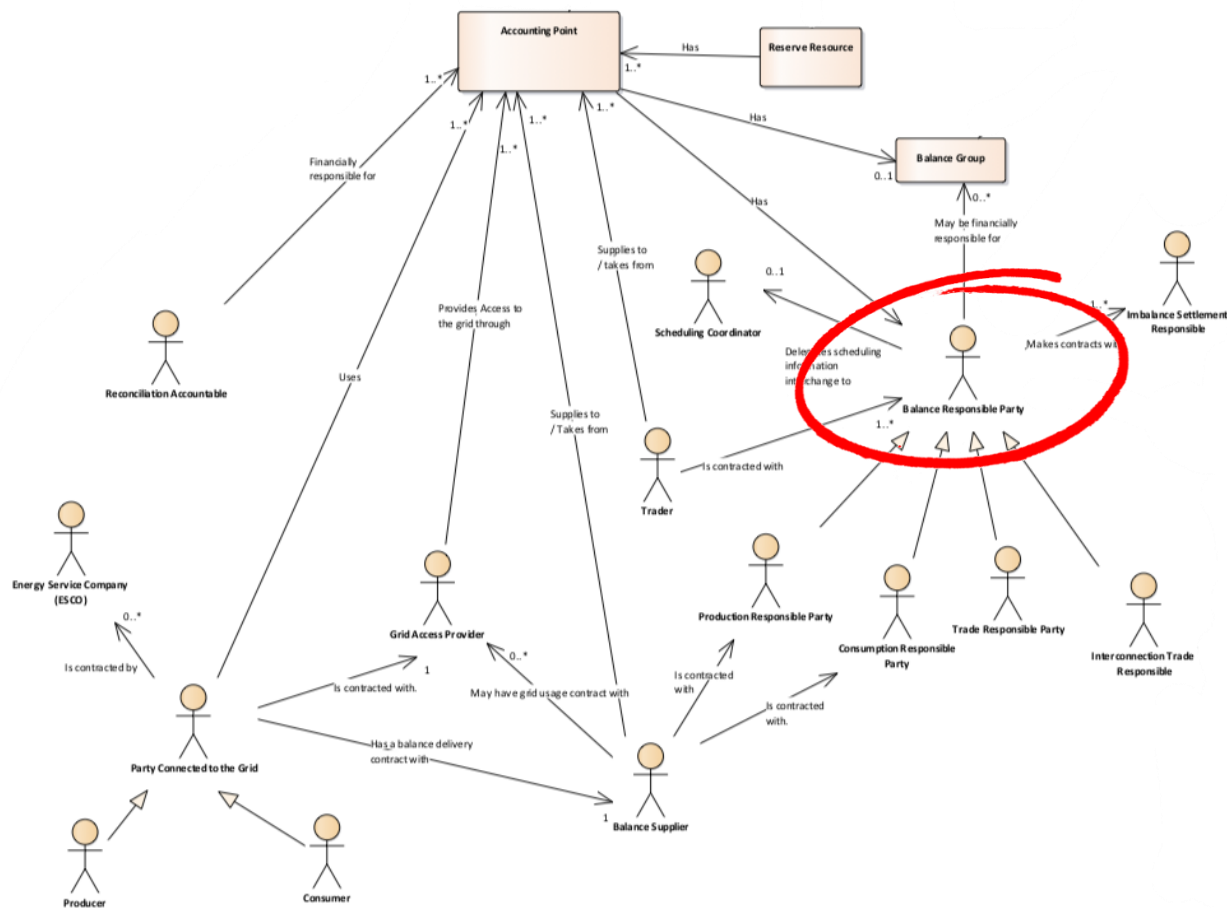
Bilansowanie na rynku elektroenergetycznym

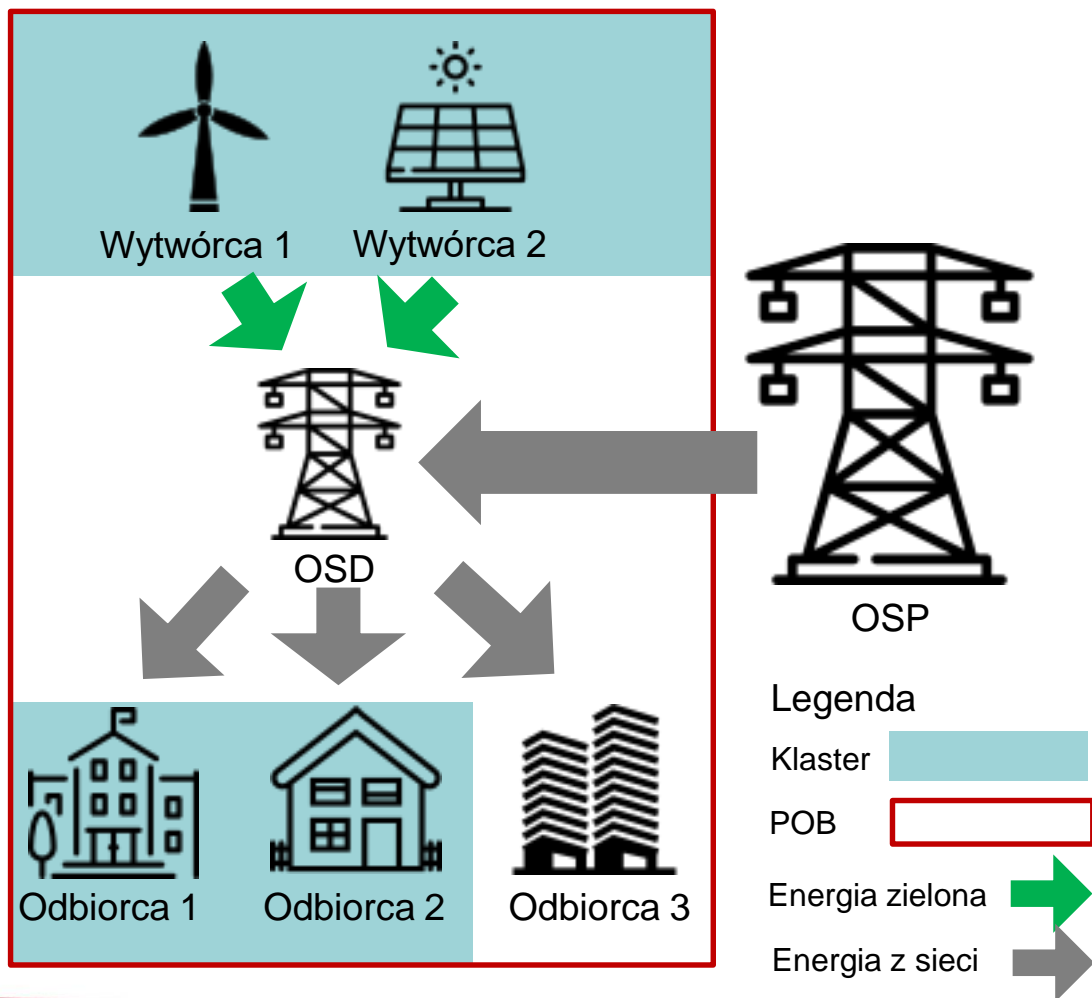
» POB to podmiot odpowiedzialny za bilansowanie handlowe – czyli zgodnie z polskim prawem: „zgłaszanie do OSP umów sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez użytkowników systemu i prowadzenie z nimi rozliczeń różnicy rzeczywistej ilości dostarczonej albo pobranej energii elektrycznej i wielkości określonych w tych umowach dla każdego okresu rozliczeniowego,”

» [Art. 4 pkt 40) PE]

Bilansowanie na rynku elektroenergetycznym

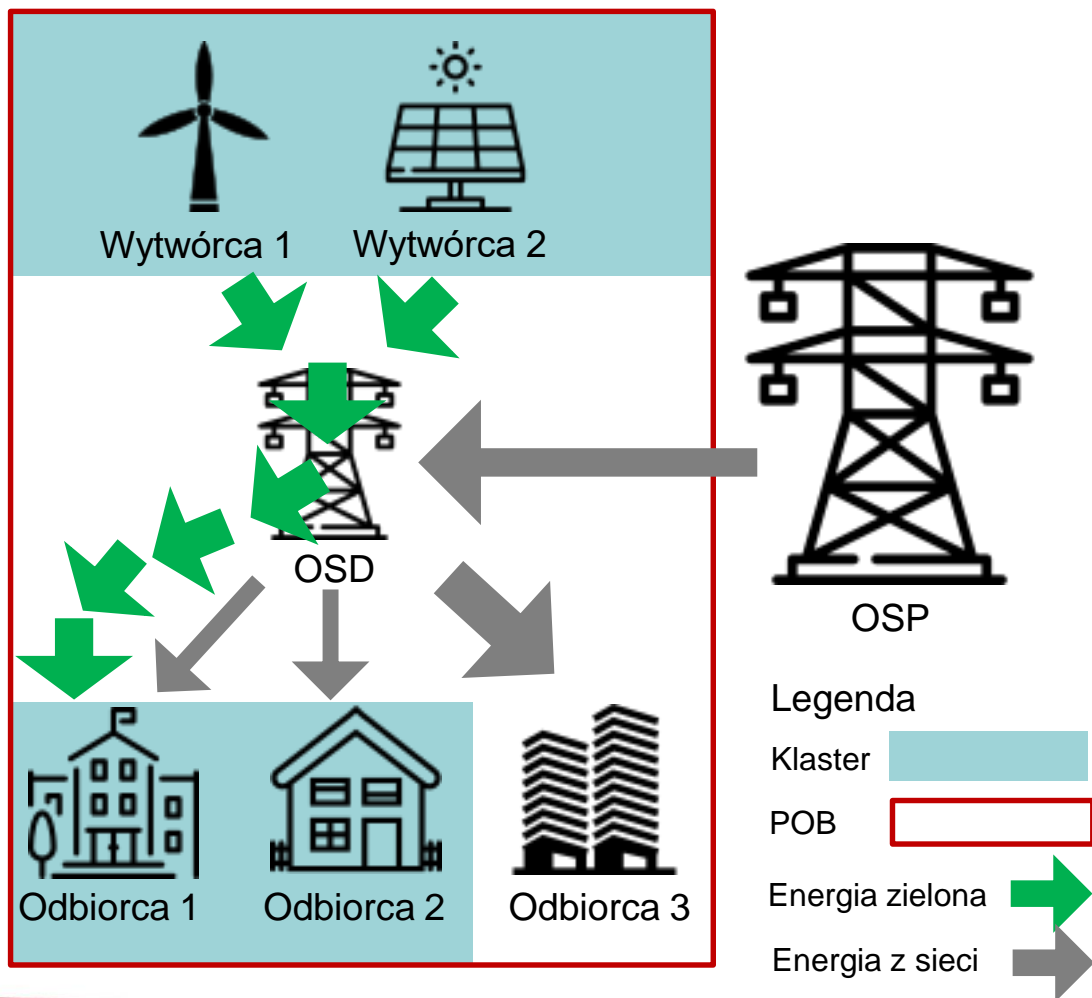
» Szczegółowe regulacje dotyczące sposobu bilansowania zawarte są w Instrukcjach OSP i OSD (IRiESP i IRiESD)

- W przypadku, gdy Klaster składa się z dwóch wytwórców i dwóch odbiorców, możliwy jest wariant bilansowania handlowego w oparciu o jednego POB (może być to Koordynator klastra)
- Ten sam POB może pełnić funkcję POB dla odbiorcy, który nie wchodzi w skład Klastra

+	-	?
Nie wymaga zmian legislacyjnych;	Nie różni się niczym od klasycznej usługi POB świadczonej dla uczestników rynku Rynkowa wycena energii w Klastrze	Oplaty dystrybucyjne jak dla Odbiorców poza klastrem - nie do końca zgodnie z ideą lokalnego charakteru Klastra

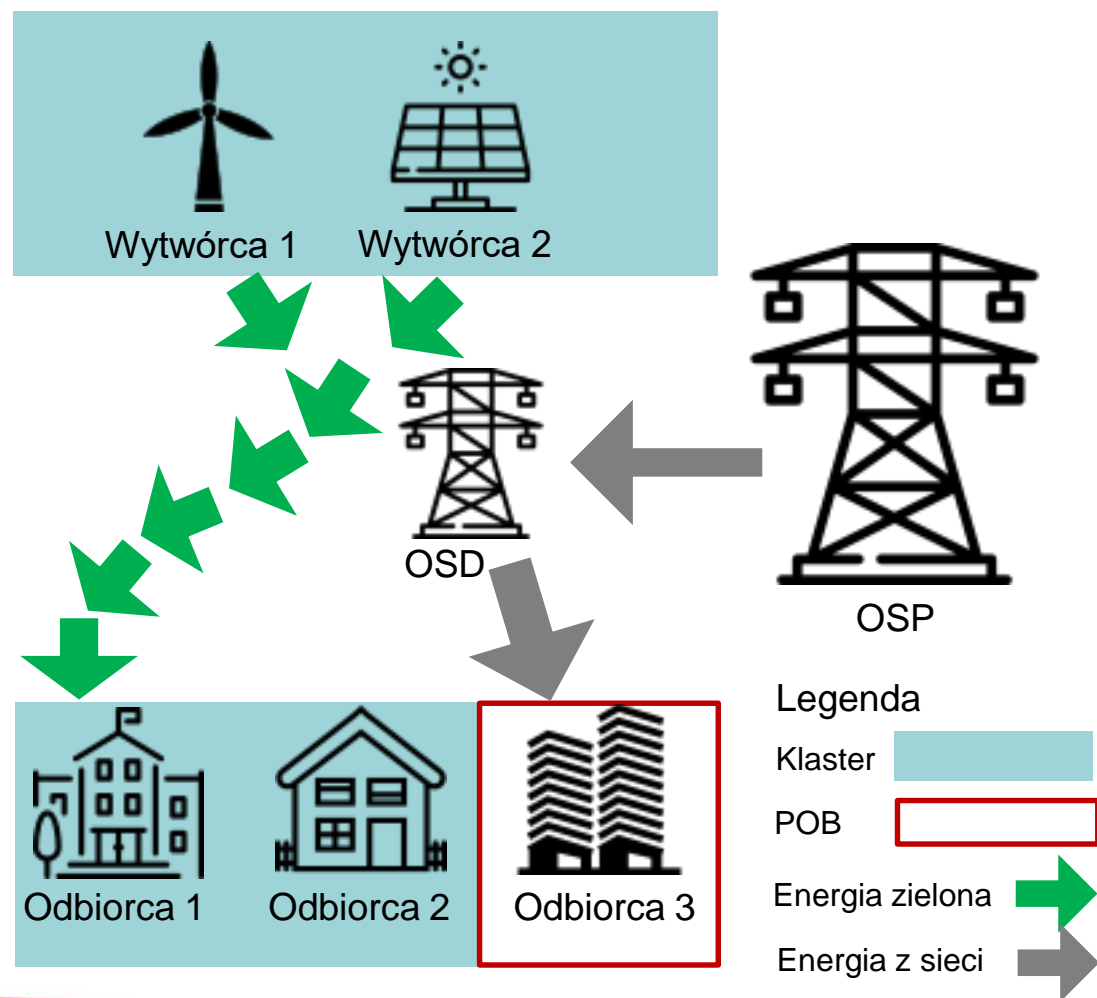
Bilansowanie klastra – wariant połączony

- W analogicznym przypadku, możemy wyobrazić sobie model, gdzie poza agregacją handlowych parametrów energii agregowane są warunki dystrybucyjne (tzw. net-metering)
- Wymiana energii następuje na poziomie klastra – jak wewnątrz sieci wewnętrznej (wirtualnej)

+	-	?
<p>Uzysk z perspektywy uczestników klastra polegający na obniżeniu kosztów dystrybucyjnych;</p>	<p>Trudno ocenić wpływ rozwiązania dla rynku – może mocno ograniczyć lokalne inwestycje OSD z uwagi na ograniczenie przychodu regulowanego;</p>	<p>Skutki obniżania wolumenu dystrybucyjnego przekładają się na wiele opłat (OZE, mocowa, kogeneracyjna)</p>

Bilansowanie klastra – wariant wyspowy

- » Rozwiązaniem gwarantującym pełną niezależność dla klastra byłoby fizyczne połączenie odbiorców i wytwórców w taki sposób, aby klaster stał się samowystarczalny energetycznie
- » Wymiana energii następuje pomiędzy uczestnikami klastra przy czym wykorzystuje się do tego sieć OSD

+	-	?
100% zgodności z ideą klastra	Dość utopijna wizja - trudno wyobrazić sobie odłączenie od sieci elektroenergetycznej wielu odbiorców i wytwórców na stałe	Sieć na bazie której powstają klastry jest siecią OSD, nadal występuje potrzeba utrzymywania sieci – co reguluje taryfa

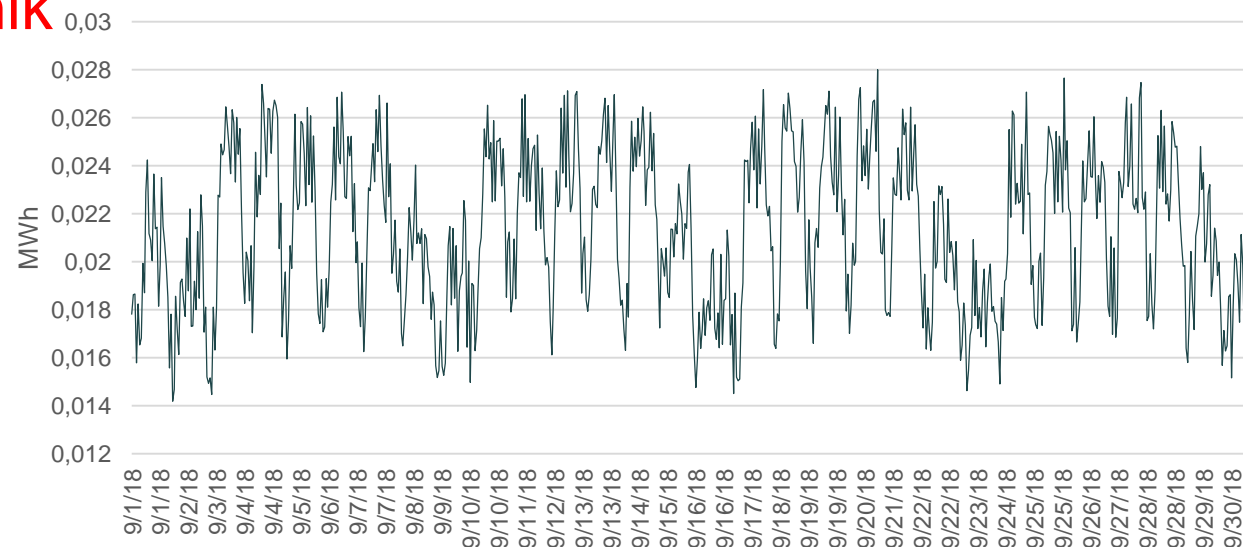

Współpraca z OSD

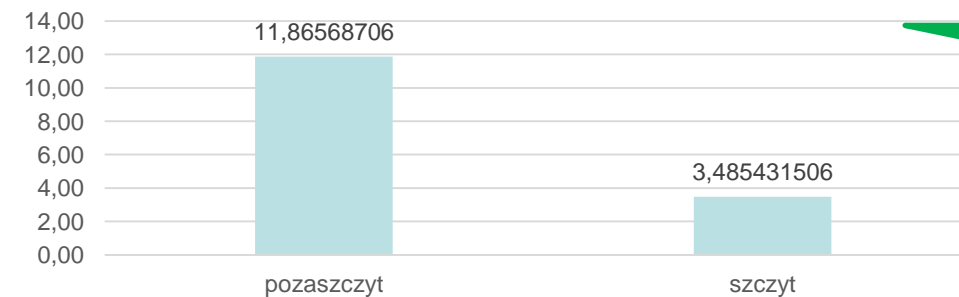
- » Istotnym elementem wdrożenia mechanizmu wspomagającego bilansowanie klastra jest możliwość pozyskania odpowiednich danych.
- » W wielu przypadkach liczniki zainstalowane nawet na poziomie niskiego napięcia posiadają możliwość rejestrowania profilu dobowo-godzinowego odbiorcy. OSD dysponuje tą informacją, jednak zwykle nie umożliwia dostępu do niej odbiorcom.
- » Na fakturze widnieje wyłącznie stan liczydła i wynikające z niego zużycie energii.
- » Informacja pomiarowa jest kluczowa dla prawidłowego i efektywnego bilansowania.

To rejestruje
Licznik

Profil zapotrzebowania (przykładowy odbiorca C12a)

To otrzymuje
Klient na
fakturze

Technologia

- » Dane pozyskiwane w ramach pomiaru PPE realizowanego przez OSD mogą być niewystarczające do efektywnego zarządzania bilansem energii w klastrze;
- » Technologia dziś umożliwia dokonywanie skomplikowanych analiz opartych o niezwykle szczegółowe dane;
- » Wszystkie dane pomiarowe mogą być uznane za bezużyteczne w przypadku, gdy nie zostaną odpowiednio zinterpretowane.
- » Analiza danych jest jedynie przyczynkiem do niezwykle istotnej w bilansowaniu **PREDYKCJI**

Pomiar lokalny temperatury, wiatru, ciśnienia – istotny przy prognozowaniu wytwarzania OZE

Pomiar zużycia energii elektrycznej w istotnych punktach sieci (np. wydzielone oświetlenie, ogrzewanie itp..)

Wszystkie dane muszą być zebrane i odpowiednio zinterpretowane przez samouczące algorytmy

Podsumowanie

- » Bilansowanie jest możliwe w zakresie właściwie dowolnym – wybór modelu musi uwzględniać wpływ na rynek energii;
- » Wymagane jest stworzenie modelu który będzie premiował Klastry wobec innych odbiorców, nie pomijając przy tym potrzeb utrzymania sieci OSD;
- » Klaster pomimo swojego nastawienia na wewnętrzne wytwarzanie i samobilansowanie musi aktywnie współpracować z OSD;
- » Technologia umożliwia stworzenie algorytmów do aktywnego zarządzania danymi i planami pracy - pozwoli to na obniżenie kosztów bilansowania a co za tym idzie większą przewidywalność działalności klastra;

**Projekt współfinansowany ze środków
Narodowego Centrum Badań i Rozwoju
w ramach programu
badań naukowych i prac rozwojowych
Społeczny i gospodarczy rozwój Polski
w warunkach globalizujących się rynków
GOSPOSTRATEG**

umowa nr Gospostrateg1/385085/21/NCBR/19

jednostka finansująca:

wykonawcy projektu:

Dziękuję za uwagę